

بسمه تعالی
دانشکده علوم پزشکی مراغه
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
طرح دوره ترمی course plan

نام درس : بهداشت مادران و کودکان دانشکده: دانشکده علوم پزشکی مراغه تعداد واحد: ۲ واحد روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ۱۶-۱۴ محل برگزاری: کلاس شماره ۷	* نیمسال تحصیلی اول سال تحصیلی ۹۶-۹۷ * رشته و مقطع تحصیلی: رشته بهداشت و مقطع کارشناسی درس پیشنیاز: ندارد * گروه آموزشی: بهداشت عمومی
نام مدرسین: فتانه کریمی نام مسوول درس: آدرس دفتر: دانشکده علوم پزشکی مراغه تلفن: ۳۷۲۷۶۳۶۳ پست الکترونیک f1385k@yahoo.com	روزهای تماس با مسئول درس: یکشنبه و سه شنبه
هدف کلی: آشنایی با کلیاتی در مورد بهداشت مادر و کودک و مراقبتهای دوران بارداری	
اهداف اختصاصی: از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره قادر باشند: هدف کلی : ۱- آشنایی با مفهوم بهداشت مادر و کودک ۲- آشنایی با خدمات قبل از بارداری ۳- آشنایی با مراقبتهای حین و پس از زایمان ۴- آشنایی با نوزاد طبیعی ۵- آشنایی با نوزاد نارس ۶- آشنایی با نوزادان آسیب پذیر ۷- آشنایی با میزانهای مرگ نوزادان و علل و عوامل موثر ۸- آشنایی با تغذیه با شیر مادر ۹- آشنایی با رشد و تکامل کودک و عوامل موثر ۱۰- آشنایی با نمودار رشد و تفسیر آن ۱۱- مراقبتهای بهداشتی نوزادان ۱۲- مراقبت از کودکان قبل از سنین مدرسه ۱۳- سوئ تغذیه در کودکان ۱۴- واکسیناسیون و اجرای برنامه گسترش ایمن سازی ۱۵- آشنایی با سازمانهای ارائه دهنده خدمات مادر و کودک آشنایی با ارزشیابی خدمات مادر و کودک	

- ★ MCH را تعریف نماید
  - ★ اهمیت MCH را بیان کند
  - ★ اجزای MCH را بیان کند
  - ★ میزانهای مرگ و میر مادران و عوامل موثر بر آن را شرح دهد
  - ★ تاریخچه MCH در جهان و ایران را شرح دهد
  - ★ نسبت به MCH توجه و علاقه نشان دهد
-
- ★ آشنایی با مفاهیم واصطلاحات تخصصی بهداشت مادر و کودک
  - ★ آموزش مشاوره قبل از ازدواج
  - ★ آشنایی با آزمایشات قبل از ازدواج
  - ★ آموزش روشهای تنظیم خانواده
-
- ★ مراقبتهای پیش از بارداری را با ذکر اهداف تعریف نماید
  - ★ اهمیت مراقبتهای پیش از بارداری را با ذکر مثال شرح دهد
  - ★ اجزا مراقبتهای پیش از بارداری را به طور کامل بیان کند
  - ★ آموزش مشاوره پیش از بارداری
-
- ★ آشنایی با مراقبتهای دوران بارداری
  - ★ آموزش چگونگی تشکیل پرونده زن باردار
  - ★ آموزش معاینات بالینی
  - ★ تشخیص حاملگی های پر خطر و نیازمند مراقبت ویژه
-
- ★ آموزش نحوه پر کردن فرم های بارداری
  - ★ آموزش دستورالعمل های دوران بارداری
  - ★ آموزش برنامه واکسیناسیون مادر باردار
  - ★ تغذیه در دوران بارداری
-
- ★ آموزش تعیین محل زایمان
  - ★ آموزش انتخاب نوع زایمان
  - ★ آشنایی با نحوه تکمیل دفترچه مراقبت های مادران باردار
  - ★ آشنایی با مراقبتهای حین و پس از زایمان
  - ★ عوارض زایمان
  - ★ آشنایی با فرمهای پس از زایمان ونحوه تکمیل آن
-
- ★ بیان اهمیت بهداشت کودکان
  - ★ آشنایی با نوزاد طبیعی ، نارس و آسیب پذیر

★ آموزش میزان مرگ نوزادان و کودکان

★ آموزش تغذیه با شیر مادر ، مکانیسم و فواید آن

★ آموزش تغذیه مصنوعی و تغذیه تکمیلی

★ آموزش رشد و تکامل و عوامل موثر بر آن

★ آموزش تمودار رشد و تفسیر آن

★ آموزش مراقبت های بهداشتی شیرخواران و کودکان

★ اهمیت مراقبت از کودکان قبل از مدرسه را شرح دهد

★ برنامه های کشوری در مراقبت از کودکان قبل از مدرسه را شرح ده

★ مشکلات عمده بهداشتی در کودکان قبل از مدرسه را شرح دهد

★ اهمیت مراقبت از کودکان قبل از مدرسه را شرح دهد

★ برنامه های کشوری در مراقبت از کودکان قبل از مدرسه را شرح دهد

★ مشکلات عمده بهداشتی در کودکان قبل از مدرسه را شرح دهد

★ علائم و عوارض سوئ تغذیه در کودکان را شرح دهد

★ راههای پیشگیری از سوئ تغذیه در کودکان را شرح دهد

★ روشهای تشخیص و درمان سوئ تغذیه را به طور مختصر شرح دهد.

★ برنامه ایمن سازی همگانی کودکان را با توجه به شرایط کشور، توضیح دهد

★ نحوه ایمن سازی کودکان زیر ۷ سال که به موقع مراجعه نکرده اند را بیان نماید

★ ایمن سازی زنان باردار بدون سابقه ایمن سازی را شرح دهد

★ ایمن سازی فعال، انفعالی و پیشگیری دارویی را با ذکر مثال شرح دهد

★ اصول و مبانی ایمن سازی را توضیح دهد

★ موارد ویژه مصرف واکسن را بیان کند

★ سازمانهای ارائه دهنده خدمات مادر و کودک در سطح جهان و در کشور را نام ببرد

★ دامنه فعالیتهای سازمانهای فوق را شرح دهد

منابع اصلی:

- ۱- دستورالعمل های برنامه مادران وزارت بهداشت.
- ۲- کانینگهام، بلوم ، هاوٹ،روز،اسپانگ . ترجمه دکتر مهرناز ولدان ،دکتر سارا رزاقی، دکترعلیرضا فتح اللهی ، بارداری وزایمان ویلیامز .تهران: ارجمند-۱۳۹۰ .
- ۳-جانانان برک .ترجمه :داوری تنها ، فاطمه . بیماری های زنان برک ونواک .تهران:۱۳۹۱.
- ۴-جی ای پارک - ک پارک .ترجمه حسین شجاعی تهرانی درسنامه پزشکی پیشگیری واجتماعی ، کلیات خدمات بهداشتی . ویرایش هفدهم .تهران: سماط -۱۳۸۹ .
- ۵-مجموعه آموزشی ترویج تغذیت، انجمن ترویج تغذیه با شیر مادر - صندوق کودکان سازمان ملل متحد در ایران (یونیسف) . ۱۳۸۸

روز و تاریخ یکشنبه	ساعت	عنوان	مدرس	ملاحظات / آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۹۶/۷/۲	۱۴-۱۶	تعریف بهداشت مادر و کودک ،اهمیت، گروه ، هدف	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۷/۱۶	۱۴-۱۶	مراقبت ها وخدمات قبل از بارداری	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۷/۲۳	۱۴-۱۶	مراقبت ها وخدمات حین از بارداری	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۷/۳۰	۱۴-۱۶	مراقبت ها وخدمات پس از بارداری	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۸/۷	۱۴-۱۶	نوزاد طبیعی	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۸/۱۴	۱۴-۱۶	نوزاد نارس	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۸/۲۱	۱۴-۱۶	نوزاد آسیب پذیر	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۹/۵	۱۴-۱۶	تغذیه با شیر مادر	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۹/۱۲	۱۴-۱۶	تغذیه مصنوعی	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۹/۱۹	۱۴-۱۶	تغذیه تکمیلی	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۹/۲۶	۱۴-۱۶	رشد وتکامل	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۱۰/۳	۱۴-۱۶	نمودار رشد	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۱۰/۱۰	۱۴-۱۶	مراقبت از کودکان سنین مدرسه	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
۹۶/۱۰/۱۷	۱۴-۱۶	سوی تغذیه کودکان	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
جلسه جبرانی	۱۴-۱۶	واکسیناسیون	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس
جلسه جبرانی	۱۴-۱۶	ارزشیابی خدمات بهداشت مادر و کودک	کریمی	حضور فعال دانشجویان در کلاس

شیوه تدریس:

سخنرانی - بحث گروهی و پرسش و پاسخ
مواد و وسایل آموزشی: استفاده از پاور پوینت - مازیک و وایت برد

نحوه ارزشیابی دانشجوی:

۱- حضور فعال، مداوم و بدون غیبت (۳ نمره)

۲- پروژه کلاسی (۲ نمره)

۳- امتحان پایان ترم (۱۵ نمره)

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجوی:

وظایف و تکالیف دانشجوی:

تاریخ امتحان پایان ترم: طبق برنامه اعلام شده از طرف آموزش

* سایر تذکرات مهم برای دانشجویان: حضور فعال در کلاس و مشارکت در پرسش و پاسخ از اهمیت برخوردار است.

منابع اصلی

- ۱- کتاب جامع بهداشت عمومی، گروه نویسندگان اساتید دانشگاه، جلد ۲ و ۳، آخرین انتشار
- ۲- کانیگهام، بلوم، هاوث، روز، اسپانگ. ترجمه دکتر مهرناز ولدان، دکتر سارا رزاقی، دکتر علیرضا فتح اللهی، بارداری و زایمان ویلیامز. تهران؛ ارجمند-۱۳۹۰.
- ۳- جانانان برک. ترجمه: داوری تنها، فاطمه. بیماری های زنان برک و نوک. تهران؛ ۱۳۹۱
- ۴- جی ای پارک - ک پارک. ترجمه حسین شجاعی تهرانی درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی، کلیات خدمات بهداشتی. ویرایش هفدهم. تهران؛ سماط-۱۳۸۹.
- ۵- جی ای پارک - ک پارک. ترجمه حسین شجاعی تهرانی درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جمعیت شناسی. و آمارهای بهداشتی. جلد اول - ویرایش هفدهم. تهران؛ سماط ۱۳۹۳
- ۶- مجموعه آموزشی ترویج با شیر مادر - انجمن ترویج تغذیه با شیر مادر - صندوق کودکان سازمان ملل متحد در ایران (یونیسف). ۱۳۸۸.